

Bányai Erzsébet festőművészt és férjét Máthé János egykori balatonfüredi főkertészt még életükben „Balatonfüred díszpolgárává” avatta a város képviselő-testülete.

1997. december 29-én az ünnepi ülésen az alábbi indoklással adták át a díjat az akkor 88 éves Bányai Erzsébetnek, s a 94 éves Máthé Jánosnak:

„A házaspár művészi és szakmai teljesítményével, emberi magatartásával és a közösség érdekében évtizedeken át folytatott értékteremtő munkálkodásával rengeteget tett a település hírnevének öregbítéséért. A képviselő-testület ennek elismeréséül, egyben a város polgárainak köszönetét is kifejezve mindkettőjüket Balatonfüred díszpolgárává avatta.”

Bányai Erzsébet festőművész és második férje, Máthé János főkertész regényes életéről a művésznő kisebbik fia, Zalotay Péter írt könyvet 2002-ben.

Bevezetőjében így fogalmaz:

„Figyelmébe ajánlom soraimat azoknak, akik ismerték Bányai Erzsébetet és Máthé Jánost, és azoknak is, akik azt szeretnék megismerni, hogyan lehetett a XX. századot Magyarországon becsülettel, alkotómunkával, emberséggel és hivatástudattal átélni.”

Emléküket tisztelettel, szeretettel megőrzöm, köszönöm a Sorsnak, hogy ismerhettem őket!

Jegyzetek:

1. Reithofer Jenő (Sümeg, 1880 – Gyulafehérvár, 1952) festő. Tanítványa volt Bányai (Baumgarten) Erzsébet
2. Bányai (Baumgarten) László (Kőrösbánya, 1907. november 17. – Bukarest, 1981. június 3.) egyetemi tanár, kutató.
3. Zalotay Péter: Bányai Erzsébet és Máthé János, Balatonfüred város díszpolgárai / . – Balatonfüred, 2003. (Balatonfüred Városért Közalapítvány kiadványa)
4. Gy. (Gyulafehérvár) Szabó Béla grafikus, festő és fametsző mester, a romániai magyar képzőművészet kimagasló egyénisége. Nincs rá adat, hogy balatoni (szigligeti) itt- tartózkodásuk idején találkozott volna Bányai Erzsébettel, de valószínűsíthető! Sajnos, már nincs kitől megkérdezni...
5. Zalotay (Schupiter) Elemér (Szászsebes, 1894. november 24. – Szombathely, 1968. március 1.) régész, könyvtáros, szerkesztő, múzeumigazgató.
6. Gazdapusztainé Zalotay Erzsébet (Szentés, 1931. augusztus 31. –)ny. középiskolai tanár, nyugd.
7. Zalotay Elemér, ifj. (Szentés, 1932 –) építész, Svájcban él. A konstruktivista irányzat jeles képviselője
8. Zalotay Péter, dr. (Szentés, 1938 –) villamosmérnök, főiskolai docens. A Kandó Kálmán Műszaki Főiskola és a BME nyugalmazott tanára, több szakkönyv szerzője.
9. Murádin János Kristóf: Szönyegbombázás = Aranyas, 2004. január, 62.
10. Az 1940-es évek végén a kommunista időszak „ alakjait festette meg: Sztálin, Lenin, Rákosi, a helyi vezetők képei még 15 évvel ezelőtt láthatók voltak a múzeumban (dr. Zalotay Péter közlése)
11. Máthé János (Sarkad, 1903. február 18. – Sümeg, 1999. május 5.) kertész.

ÚJ SZERZEMÉNYEK

Az Ipoly-udvar 1920 körül (képeslap)

1894–95-ben épült a Fehér Ipoly pannonhalmi főapát nevét viselő szálloda. 1943 januárjától hadikórház céljára vették igénybe. 1948-ban nyitották meg újra. 1949-ben államosították. 1954-ig pártiskola működött benne, ekkortól a szív-kórház gazdasági részlege és nővérszállója lett. 2005-től magántulajdonban van.

A Tibor-üdülő 1914-ben (képeslap)

1912 őszén megkezdődött a kórház mai épület-együttesének létrehozása, az Erzsébet- és Klotild-udvar – a főépület – átalakításával és a Tibor-üdülő építésével. A földszintes új fürdőépületet 1913. július 10-én adták át. A szanatórium beteg vendégeinek gyógyászati célú füröztetését végezték itt. A páciensek körében kedvelt volt.